

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Csp/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123230145
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Gkortsilas
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:6123230145.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7Csp/36/2023

Okresný súd Levice, sudkyňou JUDr. Ľubica Gkortsilas, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., o zaplatenie 72.978,40 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

7Csp/36/2023

I. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 72.978,40 eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z ň á v a ň á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

7Csp/36/2023

1. Žalobca sa podanou žalobou (návrhom na vydanie platobného rozkazu) doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 08.02.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 72978,40 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovaným a C. D., nar. XX.XX.XXXX, (ďalej ako „spoludlžník“) uzatvorená Zmluva o úvere na bývanie č. 3378959 1 02 zo dňa 25.04.2016 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca spoludlžníkovi a žalovanému medziúver vo výške 66.200,00 eur. Celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku poplatku za poskytnutie úveru. Spoludlžník a žalovaný sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 376,35 eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 106,58 eur a 4,89% p. a. úrok za medziúver vo výške 269,77 eur. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia preúčtoval z konta stavebného sporenia na konto medziúveru prislúchajúcu časť vkladu rovnajúcu sa dlžným úrokom z medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Splátky boli splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Spoludlžník a žalovaný porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.12.2016 žalobca

vyzval spoludlžníka a žalovaného na doplatenie omeškaných splátok, pričom spoludlžníka a žalovaného zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude oprávnený zosplatniť celý úver. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca listom dňa 30.01.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalovaný dňa 26.09.2017 uznal dlh vzniknutý zo zmluvy o úvere. Žalobca listom zo dňa 30.12.2022 vyzval žalovaného na plnenie, no žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Žalobca v zmysle Čl. X. bod 10.19. Úverovej zmluvy zúčtoval nasporené prostriedky na konte sporenia s kontom medziúveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola na konte sporenia nasporená záporná suma - 30,88 EUR, ktorá bola zúčtovaná s kontom medziúveru. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (30.01.2017), predstavuje sumu vo výške 68.631,83 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 66.200,00 eur, z nezaplatených 4,89 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 66.200,00 eur do 30.01.2017 spolu vo výške 2.431,83 eur. Žalobca si neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 60,00. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle úverovej zmluvy čl. X. bod 10.17.3. úročil istinu dohodnutým 4,89 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t. j. od 31.01.2017). Žalobca pristúpil k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Dražba sa konala dňa 08.04.2019 a bola úspešná. Od 09.04.2019 si žalobca ďalej neuplatňuje riadne úroky, ani úroky z omeškania. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalobca obdržal dva vklady v celkovej výške 10. 242,24 eur, a to 150 eur dňa 20.10.2017 a 10.092,24 eur ako výťažok z realizácie záložného práva. Žalovaná suma vo výške 72.978,40 eur vyčíslená k 17.04.2019 pozostáva z istiny 55.957,76 eur; (istina vo výške 66.200,00 eur znížená o vklady v celkovej výške 10.242,24 eur); nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 2.431,83 eur; nezaplatených 4,89% úrokov za úver od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.066,77 eur; nezaplatených 5,00 % úrokov z omeškania od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.491,46 eur a z nezaplatených nákladov spojených s dražbou vo výške 30,58 eur.

2. Na preukázanie svojich tvrdení predložil žalobca súdu Zmluvu o úvere na bývanie, amortizačnú tabuľku, všeobecné podmienky stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby, uznanie dlhu, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti s doručenkou, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s doručenkou, predžalobnú výzvu s vrátenou obálkou, výpis z účtu zosplatneného medziúveru, výpis z účtu stavebného sporenia.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal v predmetnej veci platobný rozkaz, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Z dôvodu, že platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk a žalobca navrhol pokračovať v konaní v zmysle § 10 ods. 1, 3 zákona č. 307/2016 Z. z., sa platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu a vec bola postúpená Okresnému súdu Levice dňa 23.05.2023 ako súdu miestne príslušnému na jej prejednanie podľa § 13 v spojení s § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Žaloba spolu s prílohami bola žalovanému doručená do vlastných rúk spolu s výzvou na vyjadrenie sa, uvedenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu, pripojenie listín, na ktoré sa odvoláva a označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že úver nemá z čoho splatiť, pretože zdravotný stav mu neumožňuje pracovať. V minulosti bol onkologickým pacientom a má za sebou 3 operácie. Sám ledva vyžije, býva u mami, bez pomoci ktorej by sa o seba nemal ako (finančne) postarať. Nechce sa vyhovárať, ale jeho zdravotný stav je naozaj vážny. Za tento čin bol odsúdený na 3 roky podmienene. Úver nemá ako splatiť. K vyjadreniu žalovaný predložil súdu lekárske správy.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný neuvádza podstatné skutočnosti na svoju obranu a nárok žalobcu nerozporuje, z dôvodov ktorých žalobca považuje žalobu za dôvodnú v celom rozsahu.

6. Matka žalovaného vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu na základe plnej moci uviedla, že kvôli zápisu v registri trestov si žalovaný nemohol nájsť prácu, nemohol pracovať, bol na ňom spáchaný podvod, nevedel čo podpisuje, žiada súd aby to preveril. Úver neodmieta platiť, len nemá z čoho. Opätovne poukázala na zlý zdravotný stav žalovaného. Spolu s vyjadrením predložila súdu plnú moc.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že úverový podvod bol spáchaný žalovaným, za čo bol právoplatne odsúdený na 3 roky s podmieneným odkladom a nie na žalovanom. S vyjadrením žalobca doručil súdu aj rozsudok tunajšieho súdu v trestnej veci žalovaného.

8. Žalovaný na výzvu súdu uviedol svoje výdavky a predložil ďalšie lekárske správy a doklady o príjme.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 25.03.2024, na ktorom vec v zmysle § 180 CSP prejednal v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' vopred ospravedlnil a žiadal, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti a žalobe po vykonanom dokazovaní v plnom rozsahu vyhovel. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že za uvedený čin bol právoplatne odsúdený, ale to na ňom bol spáchaný podvod, len to nevedel preukázať. Nemá zamestnanie a nevie, ako by mohol dlh splatiť. Žalovaný ďalej uviedol, že podpis na Zmluve o úvere ako aj na uznaní dlhu je jeho, tieto dokumenty vlastnoručne podpísal. Pri podpise Zmluvy o úvere nevedel, čo podpisuje. Peniaze z úveru boli vyplatené na účet D. E.. V záverečnej reči žalovaný uviedol, že nemá dlh ako splácať, jediný spôsob je exekútor.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

11. Zo zmluvy o úvere na bývanie č. XXXXXXXX X XX zo dňa 25.04.2016 (ďalej len „zmluva o úvere“) súd zistil, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom a C. D., nar. XX.XX.XXXX ako spoludlžníkom (ďalej ako „spoludlžník“) Zmluvu o úvere na bývanie, na základe ktorej poskytol žalobca spoludlžníkovi a žalovanému medziúver vo výške 66.200,00 eur na preklopenie obdobia, kým dlžník splní podmienky na pridelenie cieľovej sumy na poskytnutie stavebného úveru. Medziúver mal byť zúčtovaný s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver. Medziúver vo výške 66.200 eur sa žalovaný a spoludlžník zaviazali splatiť v splátkach po 376,35 eura mesačne, pričom do pridelenia cieľovej sumy tvoria túto splátku vklady na konto sporenia vo výške 106,58 eura a 4,89 % p. a. úrok za medziúver vo výške 269,77 eura. Do pridelenia cieľovej sumy bolo potrebné uskutočniť 240 takýchto splátok. Po splnení podmienok pre pridelenie cieľovej sumy sa mal medziúver zúčtovať s nasporenou sumou a takto sa zmeniť na stavebný úver s výškou 39.322,01 eur, s úrokovou sadzbou 2,90 % p.a., ktorý sa žalovaný a spoludlžník zaviazali splatiť v ďalších 120 mesačných splátkach vo výške 376,35 eur. Splátky medziúveru ako aj stavebného úveru boli splatné k 15. dňu mesiaca. Doba trvania zmluvy bola 30 rokov s konečnou splatnosťou medziúveru/ stavebného úveru dňa 15.04.2046. Úroky z omeškania splátok z medziúveru boli dohodnuté vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. Hodnota RPMN stavebného úveru bola vo výške 2,91 % a medziúveru vo výške 5,16 %. Celková výška medziúveru bola 66.200 eur, celkovú čiastku medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť bola 137.875,88 eur. Výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov je pre medziúver 6,53 % a pre stavebný úver 2,93 %. Žalobca tak poskytol medziúver a stavebný úver súhrnne ako jeden úver na bývanie na základe jedinej zmluvy, čo znamená, že medziúver a stavebný úver neboli poskytnuté ako samostatné úvery. Účelom úveru bolo nadobudnutie vlastníctva rodinného domu a pozemkov, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie F. G.. Pohľadávka veriteľa zo zmluvy o úvere bola zabezpečená záložným právom k nadobúdaným nehnuteľnostiam, ktorých cena bola určená znaleckým posudkom na sumu 80.400,00 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1 zmluvy o úvere si zmluvné strany dohodli jednorazový poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 1,2 % z cieľovej sumy, max. 999,00 eur, tým spôsobom, že suma poukazovaných prostriedkov bude znížená o výšku tohto poplatku. V zmysle čl. X. bod 10.1 zmluvy o úvere má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Podľa bodu 10.17.3 zmluvy veriteľ má práva požadovať zmluvne dohodnutý úrok až do zaplatenia celej pohľadávky s príslušenstvom.

12. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 5.12.2016 súd zistil, že žalobca upozornil žalovaného, že je v omeškaní s úhradou splátok spolu vo výške 2634,45 eur, ktoré v prípade ak neuhradí do 15.12.2016, vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a dlh bude zároveň vymáhaný výkonom záložného práva, predajom založenej nehnuteľnosti. Upozornenie bolo žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 8.12.2016.

13. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.01.2017 súd zistil, že žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 30.01.2017 v zmysle zmluvy o úvere, a to z dôvodu porušenia povinností žalovaného splácať úver riadne a včas, ktorý bol v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Dlžná suma vrátene príslušenstva predstavuje ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (30.01.2017) sumu 68.691,83 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo žalovanému doručené do vlastných rúk 10.02.2017

14. Z výpisu z účtu zosplatneného medziúveru súd zistil, že žalobca znížil výšku poskytovaného medziúveru (66.200,00 eur) o spracovateľský poplatok v sume 794,40 eur a vyplatil žalovanému medziúver vo výške 65.405,60 eur. Na medziúver bol vykonaný dňa 20.10.2017 vklad v sume 150 eur a dňa 17.04.2019 vklad v sume 10.092,24 eur. Žalovaná suma vo výške 72.978,40 eur vyčíslená k 17.04.2019 pozostáva z istiny 55.957,76 eur; nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 2.431,83 eur; nezaplatených 4,89% úrokov za úver od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.066,77 eur; nezaplatených 5,00 % úrokov z omeškania od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.491,46 eur a z nezaplatených nákladov spojených s dražbou vo výške 30,58 eur.

15. Z výpisu z účtu stavebného sporenia súd zistil, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola nasporená záporná suma – 30,88 eur.

16. Z predžalobnej výzvy zo dňa 30.12.2022 súd zistil, že žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlhu vo výške 73.045,06 eur (ku dňu 30.12.2022) pozostávajúceho z istiny a príslušenstva. Uvedená výzva bola žalobcovi vrátená dňa 4.1.2023 z dôvodu, že adresát je neznámy.

17. Z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 27.08.2019, sp.zn. 2T/67/2019, právoplatný dňa 27.08.2019 súd zistil, že žalovaný bol uznaný vinným zo spáchania zločinu úverového podvodu, ktorého sa dopustil dňa 16.03.2016 tým spôsobom, že podpísal žiadosť o úver so záložným právom na nehnuteľnosť k zmluve o stavebnom sporení 3378959 1 02 na sumu 66.200 eur, pričom úver mal byť použitý na kúpu rodinného domu so súp. č. XXX, v k.ú. F. G., zapísaného na LV č. XXX a dňa 21.04.2016 podpísal zmluvu o medziúvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 66.200 eur s tým, že následne predmetný úver riadne a včas nesplácal a neuhradil žiadnu splátku úveru, pričom pri uzatváraní vyššie uvedených zmlúv na deklarovanie svojich majetkových a zárobkových pomerov predložil potvrdenie o úhrade dane z príjmu za rok 2015, avšak údaje uvedené v potvrdení o príjme a v daňovom priznaní za rok 2015 sa nezakladali na pravde, nakoľko A. B. reálne nemal príjem z vykonávania živnosti, a týmto svojim konaním spôsobil spoločnosti Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. škodu vo výške 65.405,60 eur, ktorá predstavuje reálne vyplatenú sumu úveru, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu súd podmiennečne odložil a určil žalovanému skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 3. roky.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len "ObZ"), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 499 ObZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

20. Podľa § 502 ods. 1 ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

21. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých

obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

22. Podľa § 52 ods. 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „OZ“), dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

24. Podľa § 54a OZ (účinnom v čase podania žaloby), premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

25. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Podľa § 110 ods. 1 OZ, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

28. Podľa § 110 ods. 2 OZ, rovnaká premlčacia doba platí aj pre jednotlivé splátky, na ktoré bolo plnenie v rozhodnutí alebo v uznaní práva rozložené; premlčacia doba sa pri jednotlivých splátkach začína odo dňa ich zročnosti. Ak sa nesplnením niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť desaťročná premlčacia doba od zročnosti nesplnenej splátky.

29. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

31. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSU“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

32. Podľa § 1 ods. 3 písmeno a) až d) ZoSU, spotrebiteľským úverom nie sú:

- a) hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu,
- b) úver na bývanie podľa všeobecného predpisu o úveroch na bývanie,
- c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti,
- d) úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

33. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 310/1992 Zb., o stavebnom sporení v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSS“), zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere a
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

34. Podľa § 7 ods. 4 ZoSS, zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

35. Podľa § 8 ods. 2 ZoSS, po splnení zmluvne dohodnutých podmienok má stavebný sporiteľ nárok na pridelenie stavebného úveru.

36. Podľa § 9 ods. 1 ZoSS, o stavebnom sporení, stavebný sporiteľ získa stavebný úver, ak dodrží zmluvne dohodnuté podmienky stavebného sporenia a spĺňa podmienky poskytnutia stavebného úveru.

37. Podľa § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 90/2016 Z.z., o úveroch na bývanie v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoÚB“), úverom na bývanie na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom spotrebiteľovi na základe zmluvy o úvere na bývanie vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo obdobnej finančnej pomoci, ktorá je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, alebo ktorá je zabezpečená iným právom týkajúcim sa takej nehnuteľnosti.

38. Podľa § 2 ods. 1 písm. b), c), f) až l) ZoÚB, na účely tohto zákona sa rozumie b) zmluvou o úvere na bývanie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi úver na bývanie a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s poskytnutým úverom; c) doplnkovou službou služba, ktorá je ponúkaná spotrebiteľovi v súvislosti so zmluvou o úvere na bývanie; f) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom na bývanie všetky náklady vrátane úrokov, peňažných plnení, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere na bývanie a ktoré sú spotrebiteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; g) do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere na bývanie, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takej doplnkovej služby, aby získal úver na bývanie alebo ho získal za ponúkaných podmienok a vrátane nákladov na ocenenie nehnuteľnosti, ak je také ocenenie potrebné na získanie úveru na bývanie okrem poplatkov za zápis prevodu vlastníctva nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, pričom z celkových nákladov spotrebiteľa sú vylúčené poplatky, ktoré má spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie záväzkov určených v zmluve o úvere na bývanie; g) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky úveru na bývanie a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom na bývanie; ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom na bývanie, vyjadrené ako ročný percentuálny podiel z celkovej výšky úveru na bývanie, prípadne vrátane nákladov podľa § 7; f) ročná percentuálna miera nákladov sa rovná na ročnom základe súčasnej hodnote všetkých budúcich alebo súčasných záväzkov (čerpanie, splátky a poplatky) dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom; i) úrokovou sadzbou úveru na bývanie úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného úveru na bývanie; j) fixnou úrokovou sadzbou úveru na bývanie jedna úroková sadzba úveru na bývanie dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na celú dobu trvania zmluvy o úvere na bývanie alebo viac úrokových sadzieb úveru na bývanie dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o úvere na bývanie nie sú určené všetky úrokové sadzby úveru na bývanie, úroková sadzba úveru na bývanie sa považuje za fixnú len na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby úveru na bývanie určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o úvere na bývanie; k) celkovou výškou úveru na bývanie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere na bývanie; l) posúdením úverovej bonity zhodnotenie, že spotrebiteľ je schopný splniť záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere na bývanie riadne a včas.

39. Podľa § 8 ods. 1 až 5 ZoUB, Veriteľ je povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, a to pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie alebo pred zmenou zmluvy o úvere na bývanie týkajúcou sa výrazného navýšenia celkovej výšky úveru na bývanie (1). Pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa zohľadňuje najmä schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie a potrebné a primerané skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie. Veriteľ pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie berie do úvahy najmä čas, na ktorý sa poskytuje úver na bývanie, výšku poskytnutého úveru na bývanie, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, účel použitia úveru na bývanie a ďalšie finančné a ekonomické okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie (2). Veriteľ je povinný pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie (3). Na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa použijú najmä tieto položky: a) príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb spotrebiteľa, c) výška splátky poskytovaného úveru na bývanie, d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa (4). Veriteľ je povinný limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť tak, aby položky na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie podľa odseku 4 písm. b) až d) neprevyšovali položku podľa odseku 4 písm. a) (5).

40. Podľa § 13 ods. 2 ZoUB, Zmluva o úvere na bývanie musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

41. Podľa § 13 ods. 4 ZoUB, Zmluva o úvere na bývanie okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka³⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti.

a. druh úveru na bývanie,

b. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je úver na bývanie ponúkaný alebo zmluva o úvere na bývanie uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o úvere na bývanie obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu, alebo fyzickú osobu,

c. adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d. meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e. dobu trvania zmluvy o úvere na bývanie a termín konečnej splatnosti úveru na bývanie,

f. celkovú výšku a konkrétnu menu úveru na bývanie a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

g. určenie, či ide o zmluvu o úvere na bývanie v cudzej mene podľa § 16,

h. informáciu o možnosti zmeny meny v zmluve o úvere na bývanie,

i. presné označenie nehnuteľnosti určenej na bývanie, na ktorú sa poskytuje úver na bývanie; za splnenie tejto podmienky sa považuje aj presné označenie tejto nehnuteľnosti určenej na bývanie v dodatku k zmluve o úvere na bývanie uzavretom najneskôr pred poskytnutím, čo len časti peňažných prostriedkov z úveru na bývanie,

j. úrokovú sadzbu úveru na bývanie, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorú je výška úrokovej sadzby úveru na bývanie naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby úveru na bývanie, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru na bývanie, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách úveru na bývanie,

k. odplatu podľa osobitných predpisov,

l. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o úvere na bývanie; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

s) podrobné vymedzenie druhu, spôsobu a rozsahu zabezpečenia pohľadávok veriteľa zo zmluvy o úvere na bývanie alebo poistenie,

ab) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu⁴⁰⁾ podľa § 23.

42. Podľa § 15 ods. 1 ZoUB, poskytnutý úver na bývanie sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a. zmluva o úvere na bývanie nemá písomnú formu podľa § 13 ods. 2,

b. zmluva o úvere na bývanie neobsahuje náležitosti podľa § 13 ods. 4 písm. a) až l), s) a ab),
c. v zmluve o úvere na bývanie je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

43. Podľa § 15 ods. 2 ZoUB, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Pri hrubom porušení povinností podľa § 8 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 8 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

44. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

45. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Bolo jednoznačne preukázané, že došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o úvere na bývanie, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému mimoriadny medziúver č. 3378959 9 03 a stavebný úver č. 3378959 1 02, t.j. medzi žalobcom a žalovaným existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o úvere podľa § 497 nasl. Obchodného zákonníka. Na túto zmluvu sa neaplikujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. b) a c) zákona č. 129/2010 Z.z., ale ustanovenia zákona č. 310/1992 Zb. a zákona č. 90/2016 Z.z. ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl. OZ), nakoľko bola uzavretá medzi žalobcom ako dodávateľom (v rámci predmetu jeho podnikania) a žalovaným ako spotrebiteľom.

46. V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že žalobca si splnil svoju povinnosť a poskytol žalovanému ako dlžníkovi a spoludlžníkovi dohodnutý medziúver vo výške 66.200,- eur, čo v spore nebolo sporné a uvedená skutočnosť vyplávala aj z listinných dôkazov. Zároveň bolo preukázané, že žalovaný konal v rozpore so zmluvnými dojednaniami zmluvy o úvere na bývanie a pravidelné mesačné splátky neuhrádzal riadne a včas. Nebolo sporné, že z dôvodu, že zo strany žalovaného ako aj spoludlžníka došlo k omeškaniu platieb v zmysle platobnej histórie žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 30.01.2017. Nebolo sporné, že na medziúvere došlo k dvom vkladom a to dňa 20.10.2017 v sume 150 eur a dňa 17.04.2019 v sume 10.092,24 eur. Zároveň nebolo sporné, že žalobca pristúpil k výkonu záložného práva dražbou založených nehnuteľností a výtazok v sume 10.092,24 eur započítal na splátky úveru. Žalovaný nepoprel žiadne skutkové tvrdenia žalobcu. Svoju procesnú obranu založil len na tvrdení, že má zlý zdravotný stav, ktorý mu neumožňuje pracovať a z týchto dôvodov nie je schopný dlh zaplatiť. Z uvedeného dôvodu súd s poukazom na § 150 ods. 1 CSP mal skutkové tvrdenia žalobcu za preukázané a pri rozhodnutí vo veci z týchto vychádzal.

47. Napriek skutočnosti, že žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, súd bol povinný (vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu) skúmať, či došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a žalobca postupoval v súlade s § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a či žalobou uplatnený nárok žalobcu nie je premlčaný. Súd bol zároveň povinný skúmať, či zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa zákona č. 90/2016 Z.z. (ZoUB) účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorých absencia by bola sankcionovaná posúdením úveru za bezúročný a bez poplatkov resp. či žalobca neporušil povinnosti, ktorých porušenie je sankcionované posúdením úveru za bezúročný a bez poplatkov podľa § 15 ods. 1 písm. a) a c) ZoUB. Súd bol povinný zároveň skúmať aj skutočnosť, či si žalobca splnil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver na bývanie uloženú mu zákonom (§ 8 ods. 1 ZoBU), v prípade porušenia ktorej by žalobca nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Hrubé porušenie tejto povinnosti je sankcionované posúdením úveru za bezúročný a bez poplatkov podľa § 15 ods. 2) ZoUB.

48. V prvom rade sa súd zaoberal skutočnosťou, či žalobca realizoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v súlade so zákonom. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa ust. § 53 ods.9 OZ, platného a účinného v čase omeškania žalovaného s plnením splátok, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, mohol pôvodný veriteľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z hľadiska tejto formulácie uvedeného ustanovenia je

zrejme, že toto ustanovenie dopĺňa ustanovenie § 565 OZ, takže otázku zosplatenia úveru je potrebné vykladať skrz text oboch uvedených ustanovení súčasne.

49. Podľa § 565 OZ uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky (tzv. strata výhody splátok) je viazané na splnenie týchto podmienok: a) možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, b) dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti, c) veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Splatenosť celej pohľadávky tak nenastáva priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu, prípadne či podá na súde žalobu na plnenie.

50. Po oboznámení sa s obsahom spisu súd dospel k záveru, že žalobca dodržal pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru postup vyžadovaný zákonom podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 30.01.2017 je platným právnym úkonom. Žalobca preukázal zaslanie výzvy na úhradu dlhu podľa § 53 ods. 9 OZ, a to výzvy zo dňa 5.12.2016, doručení žalovanému dňa 08.12.2016 ako aj oprávnenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ktoré žalobca realizoval v súlade s článkom X. zmluvy o úvere. Žalobca ďalej preukázal, že žalovaný a spoludlžník nesplácali splátky úveru a s ich úhradou boli v omeškaní viac ako o 3 mesiace. Žalobca realizoval svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru pre nespĺnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 15.10.2016 v súlade s § 565 OZ, a to podaním zo dňa 30.01.2017, doručeným žalovanému dňa 10.02.2017. Žalobca tak bez rozumných pochybností preukázal, že realizoval predčasné vyhlásenie splatnosti pre neuhradenú splátku splatnú dňa 15.10.2016, s úhradou ktorej bol žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace (od 16.01.2017) a zároveň využil svoje právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru do splatnosti nasledujúcej splátky, t.j. do 15.02.2017.

51. Súd sa následne zaoberal skutočnosťou, či uplatnený nárok žalobcu nie je premlčaný. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 30.01.2017. Žalovaný dňa 26.09.2017 uznal dlh, žalobou uplatnený nárok, čo do dôvodu a výšky, pričom v predmetnom uznaní absentuje prísľub zaplatenia dlhu. Uznanie práva je jednostranným, adresovaným, hmotnoprávnym úkonom dlžníka, ktorý na svoju platnosť okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 a nasl. OZ) musí spĺňať náležitosti ustanovené v § 110 ods. 1 druhá veta OZ. Uznanie práva musí byť predovšetkým urobené v písomnej forme a musí sa týkať tak jeho dôvodu, ako aj jeho výšky. Zároveň musí spĺňať požiadavky určitosti a zrozumiteľnosti (§ 37 ods. 1 OZ). Na kvalifikované uznanie práva podľa § 110 ods. 1 OZ s následkami na plynutie a dĺžku premlčacej doby sa nevyžaduje, na rozdiel od uznania dlhu podľa § 558 OZ, vyjadrenie prísľubu dlžníka zaplatiť dlh. Splnením predpokladov uvedených v § 558 OZ dochádza jednak k založeniu vyvrátiteľnej právnej domnienky trvania dlhu a jednak sú s ním spojené aj právne účinky pretrhnutia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 druhá veta OZ. Pokiaľ písomný prejav vôle dlžníka obsahuje uznanie dlhu čo do dôvodu aj výšky a absentuje v ňom výslovný prísľub zaplatenia dlhu, je dôsledkom tohto úkonu len pretrhnutie premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ a vyvrátiteľná právna domnienka trvania dlhu v zmysle § 558 OZ nevznikne. Z uvedených dôvodov súd posúdil právny úkon uznania dlhu zo dňa 26.09.2017 len ako uznanie práva, ktoré spôsobilo pretrhnutie premlčacej doby.

52. Všeobecná premlčacia doba, ktorá je upravená v § 101 OZ, predstavuje tri roky. S písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky je spojený inštitút pretrhnutia premlčacej doby, ktorý je upravený v § 110 ods. 1 a ods. 2 OZ. Platné uznanie práva z hľadiska plynutia a dĺžky premlčacej doby zakladá plynutie novej premlčacej doby v dôsledku jej pretrhnutia (prerušenia). Namiesto dosiaľ uplynutej premlčacej doby začína plynúť nová desaťročná premlčacia doba, v predmetnom prípade, odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky, pre nespĺnenie ktorej bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Žalovaný písomne uznal uplatnené právo žalobcu dňa 26.09.2017, pričom mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre omeškanie s úhradou splátky splatnej k 15.10.2015. V súvislosti s § 110 ods. 2 OZ súd poukazuje na právnu vetu uznesenia Najvyššieho súdu SR z 29.11.2022, sp.z. 7Cdo/268/2020, ktoré bolo publikované v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 3/2023 ako R 29/2023 a ktorá je podľa názoru súdu plne aplikovateľná aj na tento prípad, v zmysle ktorej podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nespĺnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nespĺnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. S poukazom na právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak

v predmetnom prípade začala plynúť nová desaťročná premlčacia doba odo dňa 16.01.2017, ktorá uplynie dňa 16.01.2027. Žaloba bola podaná na súde dňa 08.02.2023, teda v čase, kedy uplatnený nárok žalobcu nebol premlčaný.

53. Súd ďalej preskúmal, či zmluva o úvere na bývanie obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa ustanovenia § 13 ods. 4 písm. a) až l), s) a ab) ZoUB, ktorých absencia by bola sankcionovaná posúdením úveru za bezúročný a bez poplatkov, pričom dospel k záveru, že zmluva tieto náležitosti v súlade s citovaným zákonným ustanovením obsahuje. Zmluva má aj zákonom požadovanú písomnú formu a RPMN uvedená v zmluve nie je uvedená v neprospech spotrebiteľa.

54. Súd mal zároveň za preukázané, že žalobca si splnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 8 ods. 1 ZoUB a posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver s odbornou starostlivosťou a nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti žalobcu, následkom ktorého by bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj vyššie zistený skutkový stav súd žalobcovi priznal nárok na úhradu uplatneného nároku pozostávajúceho z istiny 55.957,76 eur; nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 2.431,83 eur; nezaplatených 4,89% úrokov za úver od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.066,77 eur; nezaplatených 5,00 % úrokov z omeškania od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.491,46 eur a z nezaplatených nákladov spojených s dražbou vo výške 30,58 eur. Predmetný nárok žalobcu mal súd na základe vykonaného dokazovania za riadne preukázaný, pričom obranu žalovaného, že nevedel čo podpisuje súd vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú. Žalovaný súdu osobne potvrdil, že zmluvu o úvere podpisoval, pričom neuviedol žiadne iné skutkové tvrdenia, pre ktoré by mal súd dôvod skúmať, či žalovaný v skutočnosti (ne)vedel, čo podpisuje. Súd prihliadol aj na právoplatný trestný rozsudok, ktorým bol žalovaný právoplatne odsúdený za zločin úverového podvodu spáchaný v súvislosti s predmetom sporu, proti ktorému sa žalovaný neodvolal, teda s rozsudkom súhlasil. Z uvedených dôvodov súd posúdil obranu žalovaného, že bol na ňom spáchaný podvod rovnako ako účelovú.

56. Súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úroku, ktorý si uplatňoval vo výške 4,89 % ročne za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. od 31.01.2017 do 08.04.2019, tak ako si ich žalobou uplatnil, a to v súlade s čl. X. bod 10.17.3 zmluvy o úvere na bývanie. Z obsahu uzatvorenej zmluvy o úvere nevyplýva, že by si zmluvné strany pre prípad vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dohodli platenie zmluvných úrokov len do dňa mimoriadnej splatnosti. Právna úprava vo všeobecnosti pripúšťa súbežné platenie zmluvne dohodnutých úrokov z úveru a aj platenie úrokov z omeškania, ak sa dlžník dostal do omeškania s platením dlhu v dohodnutej lehote. Žiadne zákonné ustanovenie nehovorí o tom, že platenie úrokov z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vylučuje platenie zmluvných úrokov, resp. že platenie zmluvných úrokov sa týka len doby, dokedy sa dlžník dostane do omeškania s platením svojho dlhu. Spotrebiteľ si musí byť vedomý toho, že pri riadnom splácaní úveru platí len zmluvne dohodnuté úroky a v prípade porušenia zmluvnej povinnosti splatiť dlh riadne a včas bude môcť byť legálne postihnutý navyše aj úrokmi z omeškania až do dňa splatenia celej sumy úveru. Dlžník totiž používa peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom aj po pôvodne dohodnutej lehote splatnosti plnenia v splátkach a z princípu právneho inštitútu zmluvných úrokov vyplýva, že tieto dlžník spláca, ak niet iného dojednania, až do dňa úplného splatenia dlhu, zatiaľ čo úroky z omeškania nastupujú (popri zmluvných úrokoch) len v prípade, keď úver riadne nespĺca a keď sa z toho dôvodu dostane do omeškania s plnením dlhu. Súd priznal žalobcovi úroky z úveru za obdobie od 31.01.2017 do 08.04.2019 vo výške 7.066,77 eur. Žalobca si zmluvné úroky uplatnil odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti len do dňa výkonu dražby, 08.04.2019, preto súd považuje takto uplatnené úroky za dôvodné, priznanie ktorých je zároveň v súlade s rozhodovacou praxou Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 07.09.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17) ako aj s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, spis. zn. 6Cdo/113/2018, zo dňa 16.06.2020, spis. zn. 5Cdo/42/2020).

34. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

35. Podľa § 517 ods. 1, prvá veta a ods. 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a v čas nespĺní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení

úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB platná ku dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, t.j. dňa 31.01.2017 bola 0,00 % p.a.

37. Súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania, o ktorom rozhodol súd v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 citovaného Nariadenia vlády. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 68.631,83 eur (istina úveru vyčíslená ku dňu zosplatenia úveru, od ktorej žalobca odrátal 60 eur za poplatky účtované žalobcom žalovanému do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti za upomínanie) odo dňa 31.01.2017 do 08.04.2019 (do konania dražby založených nehnuteľností) v sume 7.491,46 eur. Tak ako súd vyššie uviedol, žalobca má nárok na úroky z omeškania vo výške platnej ku dňu omeškania žalovaného s úhradou celého dlhu (od 31.01.2017) až do zaplatenia. Nakoľko si však žalobca uplatnil úroky z omeškania len do dňa konania dražby, súd žalobcovi priznal len žalobou uplatnené úroky z omeškania.

38. Súd zároveň priznal žalobcovi aj uplatnený nárok titulom nezaplatených nákladov spojených s dražbou vo výške 30,58 eur, nakoľko žalovaný tento nárok žalobcu nespochybnil, v spore bolo preukázané, že žalobca pristúpil k výkonu záložného práva predajom zálohu formou dobrovoľnej dražby a preto má nárok na úhradu nákladov súvisiacich s výkonom dražby.

39. Z vyššie uvedených dôvodov súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku a zaviazal žalovaného k úhrade sumy vo výške 72.978,40 eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

40. Súd určil lehotu na plnenie v súlade s § 232 ods. 3 CSP v lehote 30 dní, nakoľko mal za to, že v spore boli preukázané dôvody odôvodňujúce rozhodnúť o dlhšej lehote plnenia, a to najmä výška priznaného nároku a zdravotný stav a sociálna situácia žalovaného. V súvislosti s lehotou plnenia súd uvádza, že žalovaný bol právoplatne odsúdený za trestný čin úverového podvodu spáchaný v súvislosti s úverom na bývanie, ktorý je predmetom tohto sporu. Súd na pojednávaní uviedol, že by považoval za nespravodlivé, keby za takýchto podmienok (spáchanie zločinu) umožnil žalovanému splácať úver v splátke nižšej ako je splátka, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať dobrovoľne na splátkach úveru, t.j. v sume 376,35 eur mesačne. Žalovaný uviedol, že takúto výšku splátky nie je schopný splácať a nežiada, aby mu súd povolil splácať plnenie v splátkach. V závere žalovaný uviedol, že by nebol schopný splácať žiadnu výšku splátky a jedinou možnosťou žalobcu bude podať návrh na exekúciu. Z týchto dôvodov súd neuložil žalovanému plniť priznanú povinnosť v splátkach.

57. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

59. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, zatiaľ čo žalovaný nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, súd žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

60. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

7Csp/36/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.